

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацкій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Вулканічний ґрунт.

Львів, 7. квітня 1928.

Ґрунт, на якому розвивається політичне життя сучасної Польщі, є вулканічний. Не значить це, щоби Польщі як державі в теперішній добі її життя погрожував глибокий, корінний потрясіння, але всетаки розвиток подій в польській республіці не йде нормальним ходом, не розвивається гладко. Під політичним оглядом на кожному кроці наростають все нові перепони, все нові несподіванки, все нові розбіжності, сумніви і конфлікти, які витворюють стан горячкості і непевності. Тому то ми й дозволяємо собі твердити, що ґрунт, на якому розвивається політичне життя сучасної Польщі, є вулканічний.

Сучасна Польща є конституційною державою, навіть більше! — демократичною республікою, якої устрій спирається на основах широкого народоправства. Зверхня влада в державі належить Народові (в політичному розумінні), себ-то всім громадянам. Законодавчими установами Народу-суверена є сейм і сенат, виконавчою владою є президент держави з відповідальними міністрами.

Теоретично все є в найкращому порядку: Нарід є сувереном, сейм і сенат — законодавчою владою, а президент із відповідальними міністрами — виконавчою владою. Та дійсність багато в чому відбігає від цього ідеального поділу.

Недавно Нарід-суверен шляхом виборів відновив законодавчу владу: сейм і сенат. Однак уже від першого дня діяльності тієї відновленої, виборами перевіреної, довірям Народу наділеної законодавчої влади заступала прірва, а як не прірва, то шоваліше грубі розкоління і значні незгоди між законодавчою й виконавчою владою. В короткому часі ті розбіжності так загострилися, що над відновленою законодавчою владою, а не виконавчою, повис знак запиту: що далі?

Справді: що далі? На це питання намагався дати відповідь представник львівської «Хвилі» в розмовах із представниками сеймових клубів: безпартійного клубу співпраці з урядом (пос. Косцялковський), клубу ІПС (пос. Недзьялковський), жидівського клубу (пос. Райх), українського клубу (пос. Загайкевич) і народового клубу (пос. Стронський).

Погляди представників згаданих клубів можемо поділити на три категорії: оборона становища уряду з погрозами відставки на адресу парламенту (Косцялковський і Райх), оборона парламенту з докорами на адресу уряду (Недзьялковський і Загайкевич) і винимаючо-позитивно-журдливе становище посла Стронського, який не ангажується в жадку сторону, хоч і жаліє, що мало актуальною в створенні умов є тепер реформа правно-державного устрою сучасної Польщі по простій дилі його табору.

Пос. Косцялковський бажав би чікреслити з історії минулих днів день 27. березня. В першу чергу треба забути про введення поліції до сейму й арешт послів та перенісати президенту сейму, віддаючи керму законодавчої установи «одинці». Уряд бажав не лише співпраці з парламентом, але навіть змагає до під-

несення його в Польщі на властиве місце в державному устрою. На перепоні цьому стоять останки партійництва.

В теперішніх умовах агідна співпраця уряду з парламентом здається мені неможливою. Щодо будучини, то являється великий сумнів, чи в подальшій атмосфері можна буде приступити до річової праці над питаннями, звязаними з цілим бюджетом держави.

На питання про наміри урядового табору в найближчому часі в сеймі, запитаний відповів дуже «філософсько»-хитрово: «Тепер ідемо на свята». І справді: що міг відповісти на поставлене питання віцепрезидент «одинкового» клубу?

В той самий десень, хоч значно зручніше розсунув свої думки пос. Райх. Він не допускає можливості, щоби теперішній конфлікт довів до розв'язання сейму, хоч він свідомий можливості вибуху, бо марш. Піасудський не привик нічого дарувати. Кандидатура проф. Бартеля була висунена як спроба перевірки співпраці сейму з урядом. Ледви чи скоче він над цим невдачею перейти до денного порядку. Поведінка саванційного табору не вказує на пошанування сейму. Клуб «одинки» тільки тоді міг би зійти зі свого становища у відношенні до сейму, коли б його рука найшла керма парламенту, себ-то коли наступив переворот президентів. Пос. Райх припускає, що після свят ціла президія сейму уступить, «одинка» висуне іншу кандидатуру (а не Бартеля) і тим чином приїде до згоди.

Інакше мусу, на жаль, вірити, що новий сейм скоро дізнає про свої мети. Праця в атмосфері гніву і сварок з боку уряду чи найбільшого клубу мусить застроювати песимістично.

Коли ці два санатори хотіли би викреслити день 27. березня й його наслідки, то не може його забути пос. Недзьялковський. Не важне ко- го поліція арештувала, а сам факт появи її в парламенті та поведінка мін. Складковського, не могли стати без відгуків, хоч «головна сутинка наступила між поліцією й українським демократом, пос. Л. Бачинським, а зовсім не між поліцією й комуністами».

Вибір Дашинського є уоснований особю вибраного й витвореною ситуацією. Маршалок сейму згідно з постановами конституції мусить бути чинником самостійним, незалежним від виконавчої влади та давати гарантії «оборони прав і свободи сейму». Згідно з конституцією сейм і уряд не можна трактувати як дві рівнорядні сили. Та в створенні умов важко говорити про уклад державних властей по лінії конституції, бо Польща переживає кризу свого устрою. З огляду на те фактично існує проблема відношення уряду до сейму і навпаки. Вияснення ситуації наступить з моментом, коли уряд виявить свій план чи погляд на форми організації держави. До того часу будуть вічні хитання від конфлікту до конфлікту, від співпраці до співпраці безладно і безсладно.

В будучини не дивалося ні оптимістично, ні песимістично. Вияснення мусить наступити скорше чи пізніше. Проблема у- змислюється в тому, чи суспільні сили, що бажать сформувати розвиток Польщі на шляхи парламентарної демократії як устрою форм, будуть достатньо сильні і суцільні, щоби переважити струї, що змагають в інших напрямках.

Пос. Загайкевич, поминаючи відношення Українського Клубу до сейму й уряду польської республі-

ки, думає, що важко говорити про конфлікт сейму як цілості й уряду. Є це вірніше конфлікт між розумінням і припорошенням парламентаризму в теперішній сеймовій більшості й урядових сфер.

Відношення уряду до сейму виявилися досі у введенні поліції до сейму в дні 27. березня і в бойкоті виборів віцемаршалків і секретарів сейму клубом «одинки». Тепер у відношенні уряду до сейму існує близьке неозначений стан гніву й неоправданого жалю за поразку з дня 27. березня.

Як уложиться відношення на будуче, важко передбачити; це залежить від уряду, себ-то від рішення марш. Піасудського. Якщо уряд буде рахуватися з волею більшості сейму, що є його конституційним обов'язком, себ-то коли в принципі і в практиці признає напружені парламентарного устрою і нічим необмежене право сейму виявляти свою волю та наскільки то воля буде респектувати, то конфлікту не буде. Однак у тому випадку уряд мусить основно змінити свою поведінку у відношенні до сейму. Колиж марш. Піасудський буде й далі старатися per fas et nefas пагінати децільно сейму до своїх бажань і невідомим чином пляти, то без сумніву скорше чи пізніше приїде до конфлікту, якого ближчі й далі консеквенції були б просто необчислимі.

Вкінці ще голос пос. Стронського. Він думає, що день 27. березня не був припадом.

В теперішньому сеймі існує незвичайна більшість, але більшість, зложена з більшості й меншості, що стоїть на ґрунті парла-

ментарної демократії і не допускає думки про якусь злину устрою, що обмежував би парламентарну демократію. Напруження що витворилося після 27. березня — то твердим передбачуванням взагалі не може бути усунене. Можна його лагодити в той спосіб, що сейм буде займатися бюджетом або іншими урядовими пропозиціями в такий спосіб, щоби не дозвиста в конфлікт з урядом. Але парламентарна демократія переналаб сама собі, колиб на довгий час допустила таке обмеження обсягу діяльності сейму. На ґрунті розпорядку зі силою закону або посольським внесень приїде до конфлікту. У тому стані річ є лише дві можливості: або скоро вибухнуть конфлікти, або вони будуть здавлені за кулісами з беззаставною можливістю вибуху. Однак і в першому, і в другому випадку нема місця «зихід з того напруження шляхом злини устрою, до якої змагає уряд, яку змагає коначною правля і центр, хоч певно неоднаково її собі уявляють, з якої взагалі не хоче лізати і меншості. Втримувати державу в такому напруженні суперечливих змагань важко уявити собі на довгу мету, отже треба рахуватися з тим, що сутинка є неминуча з недалекої будучини. Ціла річ у тому, щоби в тій сутинці злила верх творчі елементи та щоби не розграбували вони в спосіб, що розстроює державу».

Таким є погляд на антиворну ситуацію передових представників сеймових угруповань. Ясно, що аспекти коментарі тут зайві. Зясовані погляди тільки надвичайно виразно підкреслюють наше об'єктивне твердження про вулканізацію ґрунту, на якому напружують рішучі події.

Образки з господарського життя на Радянській Україні.

Приватний капітал в українському промислі й торгівлі. — Ошадність та її популяризація. — Циркуляр Затонського про боротьбу з бюрократизмом.

Всеукраїнська Рада Народнього Господарства займається тепер, як довідуємося з радянської преси, досліджуванням ролі приватного капіталу в різних галузях промислу. «Вісті» з 30. березня ч. р. подають на основі зібраних ВРНГ матеріалів, що в останньому році був помітний процес переходу приватного капіталу до ценового до вищеченового промислу і до організованої кустарної кооперації до «диких» ко- го промислу і до організованої тивів. Причиною цього явища мавби бути зріст державного промислу на місцях і до регулятивні заходи органів влади.

По відомостям тієї ж газети гуртова продукція всього приватного ценового промислу зменшилася в господарському році 1926—27 на цілків 31,2 відсотків у порівнянні з попереднім роком. Вартість її виносила цього року 145 міль. карб. В першому кварталі 1927—28 господарського року помітний дальший занепад гуртової продукції приватної. Ціна промислу. При цьому «Вісті» зазначають, що великий ценовий промисел взагалі зменшується, а дрібний промисел (нижче ценового) дещо зростає. Явище це без сумніву цікаве і треба признати можливе тільки в умовах зміненої «соціалістичної» господарки на Україні. Для доповнення картини про приватний промисел треба подати бодай кілька цифр. Іх наводимо за «Вістями». Разом із зменшенням гуртової продукції приватного ценового промислу зменшується природно і його оборотний капітал. В год. році 1925-26 цей капітал виносив 35 міль.

карб., а в 1926—27 лише 20 міль. карб. Загальна сума запасів у приватному ситязі тепер не більше як 7—8 міль. карб.

В деяких виробничих ділянках приватного капіталу в цьому році вже не стало. До таких належать виробництва: токарських річей, деяких металоброшних і т. п. поз. Сильно вилаа участь приватного капіталу в млинярському промислі. Минулого року приватники залікували свої інтереси в 140 мільнах.

Дуже низько покидає приватний капітал торгівлю, але й у ній, за певністю «Вістей», помітний перепад. Сильно вилаа вага приватного капіталу в гуртовій торгівлі й капіталу в гуртовій торгівлі й капіталу в роздрібній. Причому капітал займає ще показане місце в доставі та збуті виробів кустарного промислу. Так звані «дикі» кооперативи (важко зрозуміти що це за «дикі») й артілі добувають сировину й збувають свої виробні виключно при допомозі приватних купців.

На основі зібраних матеріалів стверджують «Вісті» загально, що приватний капітал «просувається тепер у скритих формах у дикі та неорганізовані кооперативи і в дрібну торгівлю». При тім підкреслюють і вагу та позитивну його роль в промислі й торгівлі. Всеукраїнська Рада Народнього Господарства теж погоджується з такою його роллю і тому рішила «притягти приватний капітал до виробництва тієї продукції, що не виробляється в державному промислі, а також тієї, що її тепер привозять зноза кордонів».

М. Зайчук з мобілізацією капіталу

при допомозі ошадности в урядових касах панує не лише на Україні але й у цілому Союзі від кількох мільйонів „ударних“ кампаній. Ціль тієї кампанії проста й ясна: витягнути з населення як найбільше ошадностей і ушкодувати їх у державних ошадних касах, щоб ними могла оперувати при теперішній економічній скруті держава. На жаль у цій діяльності, як врештоту і в численних інших, більшовики болючо розчаровуються. Вони все твердили й твердять, що в селян є цілі маси капіталу, що пропадає і ніхто не тягне з нього ніякої користі, крім очевидної „гантаві, пивок і лхварів“. Користь з нього хочуть мати самі більшовики. І звідси то пішли ударні кампанії за ошадністю серед селянства, що з правими не дописують. Ось 29 березня займалася справою ошадностей президія ВУЦВК-у в Харкові. У звіті з того засідання, опублікованому в „Вістях“, читаємо дослівно: „Останніми часами темп розвитку операцій в ошадних касах, особливо по містах (там урядовці „шадять“ примусово — Ред.), значно збільшився. Але ошадної справи на селі ще не поставлено як слід. З загальної численності вкладників на Україні тільки 11 відсотків складають селяни, а в загальній сумі внесків, селянські внески виносять ледви 7.3 відсотка“.

В дискусіях на ту тему устаєно, що „основне завдання ошадних кас зібрати великі кошти для соціалістичного будівництва“. Петровський підкреслює потребу витягання з ошадних кас внесків середняцької верстви села, та запропонував забезпечити цілковиту таємницю ошадностей і тих що ошаднують, бо тільки тоді селяни радо будуть шадити. Як на добрий приклад, що й селяни можуть шадити, вказував він на духовиків, що приїхали на „військові“ землі України з Канади та всі вкладають свої ошадности до кас. Для унормування, налагодження і приспівнення ошадности серед селянства утворено при президії ВУЦВК-у окрему комісію.

Затонський як голова Центральної Контрольної Комісії КП(б)У і Народний Комісар Робітничо-селянської Інспекції видав до всіх окружних контрольних комісій партії та окружних урядів робітничо-селянської інспекції циркуляр, в якому доручає безпощадну боротьбу з бюрократизмом у радянських державних установах. В циркулярі нагадує він притягнути до участі в боротьбі з бюрократизмом „широкі трудові маси“ або по лєнінському

„миси“. Всі важкіші та маркантніші справи бюрократизму треба передавати судам і публікувати відомості про них у пресі. Але річ у тому, що боротьба з бюрократизмом належить вона теж до типу „ударних“ кампаній — ускладнюється передовсім тому, що радянські т. зв. народні суди є найбільше бюрократичними в світі. До того в тих судах замало суддів і ще менше

слідчих органів. В тій же пресі ми читаємо про сотні тисяч справ, що залягають від літ по теперішніх судах і не можуть діждатися своєї черги. Найменше бюрократизму в слідчій та судейській процедурі є в установах ДПУ (Державне Політичне Управління, давня чрезвычайка), але вони призначені для чого іншого, а саме для боротьби з політичною „контрреволюцією“.

В „меншинному“ таборі.

Всім мабуть ще в пам'яті події, які відбулися в останньому „Конгресі національних Меншин Європи“, відбутому при кінці серпня минулого року в Женеві. Безпосередньо перед закінченням конгресу прийшло до сесії представників різних меншин в Німеччині (полонів, лужицьких сербів і данців), до яких теж приєднались наші „русские“. За рішенням сесії соціалістичні подальші факти несприятливі до організації Виконавчого Комітету й Президію Конгресу — представників фризів з Німеччини.

Хто такі фризів? Це нащадки колишніх фризів з першої доби нашої історії, сьогодні живучі над берегом німецького (нізвичого) моря, менше-більше над німецько-данським кордоном. „Отолицей“ їх місто Фленсбург. Офіційна статистика налічує цих фризів щось на 800 душ, себто людей, які балакають останками фризійського говору. Але й ці фризів не мають почуття своєї етнічної окремішності аж не прагнуть й мати, бо всі почувать себе німцями.

Та поляки, яким навіть існування такої організації як Конгрес Національних Меншин Європи не до шмиги, твердять що „свідомі“ фризів є щось 20.000 душ. Знов німці твердять, що не неправда та що поляки просто „заплатили“ собі кількадесят фризів й насилу зробили з них окрему „націю“, аби докопати німцям й ідею меншинних жєневських конгресів основно скомпромітувати й взагалі довести її до абсурду. Але, якби там й не було — меншини з Німеччини покинули жєневський конгрес та й цим своїм вчинком дуже підважили його існування. Чому? Тому, бо жєневська Меншинна організація в першій лінії й головне є організацією т. зв. чистих і постійних національних меншин Європи. А для кращого зрозуміння цього твердження слід навести слідує:

Під терміном: „національні меншини“, який в пресі й в політиці ажгається на означення різних чужонаціональних груп, живущих на території багатьох держав Європи посеред „більшості“ — ціл-

ком очевидно приносять три різні роди таких меншин.

Перша з них, як от німці в прибалтійських державах (Латвії, Естонії, Литві), німці в Семигороді, над Волгою й на Україні, або поляки в Вестфалії й Прусії, ну й всі жиди Європи — є етнічними групами, котрі продовж історії з цих або інших причин відірвалися від свого матірнього племі й шляхом еміграції зайшли так далеко в чужо-національну гущу, що вже ніколи не мають й не можуть мати ні претензії ні права об'єднатися зі своїм матірнім плем'ям. А якби і хотіли здійснити об'єднання, то тоді хіба мусілиб занасилувати право самоозначення тієї справжньої більшості, серед якої живуть як острови серед моря. А це в багатьох випадках ніяк не дається перевести.

Та проте, скажім, семигородські чи прибалтійські німці, або поляки чи данці, живучі в Німеччині й інші — все такі заховавши свою національну окремішність, вони балакають по німецьки, польськи чи данськи, мають свої питомі звичаї й обичаї, свою питому матеріальну й духову культуру, котрі прагнуть заховати, плекати й розвивати. Чи тому не належить їм охорони й забезпечення цих їх прав перед можливими зазісаннями з боку пануючої державно-національної більшості? Ця сама справа є в жидів, котрі від моменту повстання єврейського руху, навіть в зах.-європейських державах, де жиди назавжди цілком засимільовані — всеж таки намагаються почувати себе чимсь окремим від оточення. Бо про жидів, живущих на території Східної Європи, нічого й казати. Це безсумнівно — як хочете: повна чи неповна національна одиниця, правда: розсіяна серед чужого моря, але різко від нього окрема — по расі, мові, вірі й культурі.

Версальський трактат про охорону національних меншин з 28. червня 1919 р. є власне зроблений для охорони прав головне таких меншин. І „більшості“ держав, котрі згадані в трактаті підпи-

Жадайте
французьких
ПАПЕРЦІВ
ДО КУРЕННЯ.

JOV

18-50

сали, на загалі виконують його. А звичайно перш усього тому, бо жиди мають цих меншин з правими всі стаяти можуть держави матірнього племі: як німці в Польщі, Прибалтиці або Румунії — Німеччині, за пруськими чи австрійськими подіями — Польщі, за триєнськими словіями — Югославії, за жидів — всі жиди світу і т. д. Тільки за лєнінськими фрізами, алакають, ніхто не стоїть. Але показується, що й вони наші обороня, та й не аби яких!

„Більшостеві“ державам такі меншини абсолютне літми не загрожують. Ці меншини є лєнінські до своєї держави, лєнінські не за страх а за совість й заправляються, пруться, ба навіть борються з „більшостеві“ нацією за допущення їх до „співпраці“ з нею в державі. Словом: психологія й інтереси цих, назв'я їх — меншини „лат екзотів“ є справжнім запереченням чогось, що було ірредентизму й по обставинах слід мати на увазі, коли хочеться правильно оцінювати політику аґадапних меншин.

Одначе є ще в Європі багато етнічно-національних груп, теж повсюдно називаних терміном: „меншини“, котрі вже є, так сказати, наші ірредентистичні. Це є національні групи, котрі живуть на більш або менш суцільній національній території але від неї були насильно відлучені головне наслідком програної війни але під цю пору, з боку границь з тією своєю матірньою національною областю. Інакше кажучи: тут треба зазначити напр. німців, живущих на території Трентіно під Італією, німців теських, німців в Ельзас-Лотарингії, македонських болгарів, семигородських мадярів і т. п. Всі вони є безсумнівно ірредентисти і в душі прагнуть для спокуси зі своєю матірньою державою, але здебільшого, а спортивітально-політичних причин не говорять цього відкрито. Доволі сказати, що при представниках німців в Трентіно й Чехословаччині (бо про німців в Ельзас-Лотарингії після підписання лозар-накського договору й говорять не проходиться) — не було на останньому „меншостевому“ конгресі в Женеві. А ми навіть не можемо цього факту кзати фігувати як образ цивільної відваги або беззахартерности політичної — тому, бо мусимо припускати, що кожна нація сама найкраще знає як в протівні боронити своїх прав.

ОСТАП ВИШНЯ.

Мистецькі сілюети.

Михайло Голинський.

Михайло Голинський — прем'єр Харківської оперної опери.

Михайло Голинський — героїчний тенор.

Михайло Голинський — видатний артист і їм його в мистецьких колах далеко-далеко „поза Україною суче“.

Героїчний тенор...

Що таке загалі герой?

Це — людина, що після дванадцяти годин вночі може спокійно собі повертатися додому Холодною Горією аж до Григорівського шосе...

У героя може і не бути героїчного тенора, і герой може закрякати: „Ритуїте!“ анськими мецо-сопрано.

А героїчний тенор це така штука, що навіть у самих зачепних випадках свого життя, ну, приміром, коли він співає: „Я коху Іст!“ — в його голосі чується героїська...

Герой загалі виклав своє героїство всім своїм аством, усією своєю статуєю... Він, ідучи вночі позз кладовище, потихеньку хреститься, одирається на всі боки, держить руку в кишені, щоб усі думали, що в нього там є парабелум і т. д. і т. д.

А в героїчного тенора вся його героїка сидить тільки в горлі.

Ну, виж самі розумієте, що привасти героїство руками, ногами, черевом значно легше, ніж викласти там тридцять голосних...

І от Михайлові Голинському випало на долю виявляти героїку іменно отими ніжними органами (коли їх можна так назвати) — людськими голосниками.

І Михайло Голинський орудує своїми голосниками так, що слушаючи його, переконалися: „Так — не герої!“.

Інтересна між іншим одна деталь.

Це спеціально до батьків.

Коли народжується у вас, батьки, дитина і починає сильно не людським голосом, кричати, не затикайте їй рота пелюшкою, не кладіть їй на рота подушки й не сідайте на ту подушку, щоб утихомирити дитинку...

З крикунів отих потім іноді Голинські бувають!

З Михайлом Голинським така сама була пригода:

Коли він народився (а це було 2 січня 1893 року, в Галичині, в селі Вербіцях, повіт Городенка) він страшно кричав.

Батько його (вербіський селянин) перелякано подивився на сина, потім на матір:

— Що ти мені подарувала? Таж од його крику телята в оборі телесуються.

І схопивши шпалку вискочив на двір.

Мати повернулася до куми і страдницьки промовила:

— Не затикайте йому рота, а вишесьте у присінок — хай викричється! Чи не дяк з його, кумо, буде, бо на такий голос? Городенці дяк колись апостола читав?

Артист-співак із дитини вийшов...

На восьмому році закінчив Михайло Голинський бач батька.

Мати, сильно білхаючись, дала Михайлові освіту.

В гімназії він співав дишкантом: був солістом гімназійного хору.

Видатний у його голос був і тоді ще...

Не привабляла Михайла Голинського по гімназії адвокатська кар'єра.

Підтриманий своїм дяком, українським письменником, Марком Черемшиновим, він почав 1918 року учитися співу у відомого львівського професора Чеслава Заремби.

Закінчивши курс у Заремби, Голинський їде до Міяну і вчиться у майстра Едварда Гарбіна.

Енергійний, упертий, часто голодний, Михайло Голинський добився свого, закінчив науку і, 1925 року приїхавши до Львова, з великим успіхом дебютував у Львівській опері в „Паніках“ (Каньо).

Після дебюту — зразу ангажмент у Приморську оперу (міста — Торунь, Вилгощ, Грудзьондз).

За п'ять місяців — гастролі у Варшаві, в опері „Тоска“.

Успіх — великий...

В цей час запрошення з Радянської України і Михайло Голинський, селянин з Вербіців, їде, не задумуючись, до Робітничо-Селянської України допомагати будувати українську оперу...

Якось так вийшло в перший приїзд його на Радянську Україну, що тодішня операва адміністрація не дуже привітно його зустріла (не вважалися ще порох старих лаштунків) і Михайло Голинський їде до Харківу, де одшкуче дебютує в Берлінській опері.

На сезон 1927-28 року знову запрошення з Радянської України, і Михайло Голинський у Харкові прем'єрою стоїть нашої опери.

Як бачите, Голинський усього три роки на сцені і за три роки він уже живе європейською славою, і вже простягає ним руки Америка...

У Михайла Голинського, в його чудовім горлі, на його дивних голосниках уміщаються герої з опер: „Галька“, „Кармен“, „Аїда“, „Паніка“, „Жидівка“, „Льогенгіра“, „Принцеса Турандот“ і багатьох-багатьох інших.

Герої ті люблять і страждають на тихих анських встатах, що голова обертові їде.

Герої ті люблять і страждають різними мовами: українською, італійською, німецькою, польською...

І любов і страждання ті захоплюють глядача і несуть Михайлові Голинському, вербіському селянинові, величаву славу артиста.

Коли Михайло Голинський, одягнений над зрізаною ним же Карменовою, в розпучі кличе „Кармен-е-е-е!“, навіть зарізна Карменіта порушиться.

Сам бачив!

Тако те „Кармен-е-е-е!“ металово-за-оке!

(Літературний додаток до „Вісника“ п. п. „Культура і Песня“ 3.11.28)

Та, як зазначено, в політичній і журналістській термінології Європи й ці національні групи загальною називаються „меншинами“, не враховуючи на те, що для терміном цим християнським іслам і будишність, ніж під терміном на означення лише агаданого, першої групи „меншин“.

І вкінці, коли „меншини національні“ відносяться до означення третьої групи національних одиниць, котрі живуть в на своїх споконвічних суцільних національних областях й на областях цих творять безсумнісний більшість та тільки шляхом підмогою підпала під панування другої нації, котра на цих завоюваних областях творить очевидну меншість. Це справжня меншість на таких областях виступає в світі як більшість тільки тому, бо вона є пануюча в державі.

Тому то на означення двох останніх родів, а в кожному випадку: на означення самого останнього роду національних одиниць, слід було б ввести термін „народи поневолені“ і сказати, що термін такий тут і там вживається. Всеж так — будучи публіцисткою й політичною практикою Європи та Америки всі три подані групи національних одиниць впадає в одна „меншиний“ клас й не дуже бере собі до серця цього факту, що така термінологія зовсім не покривається з дібним положенням справи.

Женевські меншинні конгреси територіальні від первородного гріху: агаданого чужинського помішання погляду. Так принаймні було до останнього конгресу. Аранжери конгресів все дуже гостро відмовували собі від всяких „імпредентистичних“ змагань й підозрін та дуже старалися, ято кажуть: аберегти на всі боки неперорочність. Але на ніщо їм така таємниця не удалася. Поляки все таки організували конгрес, беручи собі на притову французьку справу, хоча, до речі, президія Женевського конгресу не визнає, що відкидає прийняті франца, тільки просила поляків очекати до спіднього року. Та панове Качмарек, Базельський і ін., видно, краще знали, що чинять. На дніх преса принесла вістку, а якої виходить, що президія конгресу скорилася перед єврейськими й пішла до Каноси. Отже нам, які брали в Женевських конгресах участь, правда, тільки як обсерватори, важко вжити, як розвивається справа конфлікту між польськими єврейськими й президією конгресу, от хочби для усталення нашої тактики у відношенні до майбутніх меншинних конгресів. Та про це завтра.

Д-р Павло Лиски.

ЛІКАР

потвердять Вам, що ментол драгінний горілку — один ніколи не лічить — але при частій уживанні несе жодулою.

Тому уживайте виключно при кашлю, хатарі і кохкоті!

Kaisera кармельки
ГРУДНІ
з 3 ядлицями

Допабуть у аптеках і дрогуеріях!

Америка й Европа.

Перед виборами президента Заучених Держав.

Тоді, коли Европа не може дати собі ради з повною всяких міждержавних конференцій, коли в більшості держав панує велике безробіття, коли марсово більшовизму все ще вистить над ближчими й далішими сусідами європейського Сходу, — Америка має одну велику турботу: вибори президента держави. Ця справа поставила в тій усі інші питання і проблеми, що ворушать у нас тільки державних мучів і політиків, а й широкого американського лагалу.

До дня виборів є ще майже вісім місяців, але вже нині ціла Америка, а передовсім її столиця, переживають передвиборчу тріпку. Кожний починає одної чи другої політичної

700 000 ЗОЛ. = 77.500 ДОЛ.

може виграти кождий, хто купить лось 1 класи Польської Державної Льотерії Клясової в щасливій Колектурі!

„РУНО“, Равіч і С-ка у Львові

Академічна 3

Крім цього багато виграних в зол. 400.000, 300.000, 100.000, 80.000, 75.000, 70.000, 50.000, 40.000, 35.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 як також понижче 5.000 золотих.

Загальна сума виграних

около 24 міліони золотих!

Тисячам людей приносить Польська Льотерія Державна рікрічно багатство і добробут. Нашій колектурі стало сприяє незвичайне щастя.

ЩО ДРУГИЙ ЛЬОС ВИГРАЄ!

Ціни льосів слідуєчі:

За чверть льосу зол. 10.-; пів льосу зол. 20.-; цілий льос зол. 40.-.

Замовлення виконуємо негайно, пересилаючи оригінальні льоси разом з надавчим бланкетом П.К.О., на присилку належитостей, вільної від поштової оплати.

В пів місяці просимо віддати і чітко виконане переслати нам в листі.

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ:

До Колектури „РУНО“, Равіч і С-ка у Львові, вул. Академічна 3

Отримую замовляю:

.....	Ціна льосів по зол. 40.—
.....	Половинкою „ „ 20.—
.....	Чвертю „ „ 10.—

Належитість в новій зол. виплату по одержанню льосів, бланкетом П.К.О., який Фірма долучає до льосів

Ім'я і назвисько

Доввадла адреса

партії, кожне посунення уряду вважають усі — менше з тим, чи слушно — диктованим виборчою тактикою і нічим більше. На кожному кроці стрінеється тільки з одним питанням: Хто буде президентом?

Судячи по часописним вісткам і всяким іншим позначкам, цюгорічні вибори президента Заучених Держав будуть різнитися дуже значно від усіх попередніх. Це не буде боротьба політиків за такі сухі й неінтересні справи, як митна тарифа, охадність у державному управлінні і т. п., що держала звичайно 50 відс. американських виборців здалека від виборчої урни. Цим разом вестиметься боротьба за справу більшої ваги, за такі важкі питання, як прогібіція й релігія.

Нездоволення з прогібіції (заборони продажі алкоголю) прибрало такі розміри, що ця справа буде стояти чи не на першому місці між гаслами у виб. боротьбі. Друга справа це боротьба культурна. Духовний розвиток Америки поступав так, що при цих виборах гратиме й важку роль релігійна приналежність чоловічих кандидатів на президента.

Обставини складаються так, що чоловічий кандидат республіканської партії, міністр торговлі Гувер, належить до „сухих“ і є протестантом, коли жітчим чоловічий кандидат демократичної партії, губернатор Сміт у стейті Нью Йорк, належить до „мокрих“ і є католиком. Між цими двома провідниками чи радше їх партіями прийде до рішучого бою за опанування президентського стільця, а тимсамим за проведення в життя своїх ідей. Навіть якщо обом головним партіям не повелось перемести номінацію обох фаворитів на кандидатів, то все одно також есенціальні інші особи, кандидати обох груп, виступають у виборчу боротьбу з тими самими гаслами.

Як бачимо, і справа прогібіції і справа релігії лежать у площині чистого етичній. І саме тому важко передбачити, який буде висади цих ви-

борів. Бо це вперше в Америці не гратимуть у виборчій агітації головного мотиву ні матеріальні справи (справа безробіття, яке дошкулює сильно й там!), ні всякі питання державно-інтернаціонального характеру.

Для Європи американські вибори в таких обставинах мають свою вагу в тому, що американська прилюдна опінія, занята виключно справою прогібіції і релігії, затратила тепер усякий зміст, усякий інтерес ріжних наболідіх європейських р. облем. Зокрема ніхто в Америці не цікавиться нині і не звертає уваги (з винятком бапжирів) на просьби Європи в справі зменшення, чи пак знесення довгів ріжних європейських держав. Одиноке зацікавлення в Америці викликає тільки СРСР, який в очах американської опінії є чимсь таємничим, загадковим.

3 ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

VI. Загальні Збори С. У. А.

Дня 24. березня ц. р. відбулися VI. загальні збори Союзу Українських Адвокатів у Львові, посереджені святочними сходинами, які уладжені з приводу 5-ліття існування Союзу і для відзначення 40-літньої праці найстаріших представників української адвокатури.

Збори відкрив голова Т-ва д-р Лев Ганкевич, агадуючи померлих у часі від останніх загальних зборів членів Союзу: д-ра І. Семанюка, д-ра В. Бачинського і д-ра М. Вайска та вчелени: д-ра Т. Кормоша. Після того привітав шістьох сеніорів нашої адвокатури, д-рів: Горбачевського, Озаркевича, Онукевича, Федюка, Чабанського, Андрия і Левинського. Костя, що вже по 40 літ трудяться як адвокати і видатні українські громадяни і та виховані за цей час цілий ряд молодших товаришів. Шановних сеніорів привітали збори ширими оплесками.

З черги голови привітав і гостей, українсько-суддів та урядово-правників ріжних державних і приватних установ, що палилися у значному числі на сцені. Збори

були загальною досить люди; оркестра і танки прикро відсутність українців-адвокатів з Волині.

Слідувала точка рефератів

Д-р В. Старосольський дав науковий виступ про ціну права. Справа важко безпосередньо актуальна для всякого, живе в країнах західно- і середньо-європейських, в яких загальні то задля економічної, чи там революційної традиції європейських народів — прихильниками права і цінності його вартість. Такими ціна права, боротьба за право сталою необхідності і розвитку тих суспільностей — одним з підставових моментів у їх житті і змаганнях. Вага питання право взяла для українців, яким довелося жити на межах двох світів і культур: ходу і сходу. На сході, особливо у іду російського, при першості номінаційної натурі над моментами позитивного права в розумінні європейському є необхідною річю пропагувати саме ціну права. Обов'язок цей паде в першу чергу на українців, як націю, що має розуміння цієї ціни права.

Безпосередньо до тези про ціну й боротьбу за право наважся свій реферат д-р М. Гаушкевич, що говорив про адвокатуру і громадянство. Розсіяв у суспільній житті народів Європи XIX. ст. привітав і виданням побіч питання боротьби за право проблему експонентів тої боротьби як стану, особливо для цієї справи кваліфікованого, себто адвокатури. Від його II. припущення в ріжних державах Європи в початку XIX. ст. адвокатура розвинулася в могутній чинник, якого станом вище тісно зв'язане зі станом і розвитком досягнень демократії в політично-правних уладженнях поодиноких держав. Завдання адвокатури по суті річи бути не лише речничко-виконавчим прав одиницею колективу, але й творцями нового в правоборцями за нові правні думки-ідеї. Адвокатів-громадянину, що має безпосередній творчий зв'язок із суспільно-правним життям народу, видно далеко далше, і комунебудь іншому, якщо він уміє заглянути глибоко в тайну суспільного й індивідуального життя людей. Тому роль адвокатури у відношенні до громадянства висока, а становище її мусить бути обов'язкове, незалежне.

VI. заг. зборам С.У.А. проводили спершу д-р А. Горбачевський, а далі д-р Я. Охневський — при допомозі секретарів д-рів Я. Шпайла й А. Лулева.

Короткий огляд завдань і діяльності С.У.А. за п'ять літ його існування дав д-р М. Волошин. Він констатував, що С.У.А. обстоює твердо не лише права й інтереси своїх членів, але й права нації та виробив собі авторитет у своїх і чужих. Високі завдання С.У.А. і його дотеперішня діяльність дають підставу, що в другому півліттю ця організація займе одне з перших місць у громадсько-політичному житті нашого народу.

З черги слідували звідомлення: секретаря д-ра Я. Шуровського, референта делегатів д-ра Домбчевського й скарбника д-ра М. Терещенського.

Із звідомлень довідалися збори, що в початку 1927 р. було на 237 адвокатів українців 139 членів С.У.А. Протягом року прибуло нових членів 27, померло 3, вступили один (д-р Бабюк з Рогатина) та що тепер Союз має 162 членів. Тому найважливішою справою в будучій праці С.У.А. мусить бути приєднання членів, так, щоб всі українці-адвокати були членами С.У.А. Фонди С.У.А. збільшилися в останньому році, головню завдяки новій „Бюджетній“, при допомозі котрої вдалося перемістити крайній перегляд членів, вилучити виказок і т. д. Зате похоронний фонд значно зменшився. Виплачено в минулому році з цього фонду по 110 дол. ам. адвокатам по трьох померлих членах Т-ва. Вилати до фонду вливають щомісячно, членів мало, бо далеко не всі члени С.У.А. членами похоронного фонду.

Щодо делегатів, то вони в останній році стали справді чи не найважливішим, на якому переведено органи С.У.А. Відбувся ряд сходів делегатів: Дрогобицької, Стрийської, Самбірської, Станіславської, Тернопільської і миської, на котрих побіч рефератів щасливих були ще й виступи про питання теорії права (д-р Гаушкевич, Старосольський і ін.).

Делегатури у великій мірі зв'язують собою не лише членів С.У.А., але й працюють як центр. Не всі вони проявляють однакою діяльність; не всі делегатури мають рівно ісповняти і деякі зміни мусять бути переведені. Найбільше громадське

Шаслін писемниками не малярства, а якій заповістю свого товариша Фри-
Баумгартена, який залишив їм життя
го, вони доставляють річку пенсії
4000 до 6000 пфеніг. Ця пенсія визна-
чається за рішенням суду.

СТОМАТОЛОГ

Д-р мед. Жигмонт Ляндберг
у Самборі

на кількамісячних винних стулках на ден-
тистичній клініці і поліклініці у Відні
поверну
1-1

і ординує як дентист

— Раморди. У Парижі продали на лі-
стацій один лист Наполеона до Барра-
са на 20.000 фр., а один лист Гетого до
Кітца на 20.000 фр., а на ліста-
цій у Відні одну м'яку волоса Шубер-
та за 800 міліардів. — В околиці Тульни
одна скажена собака покусала... 80 осіб;
перезабили 2000 собак і віддали їх ко-
ноті, щоб навести цього невідомого зло-
дійки. — Фільмова артистка Мері Ін-
форд, жінка Фербенкса, що заробляла рі-
чно мільйони доларів, ще нові мільйони в спад-
щині по матері. Як каже Гайне: "Тому,
що має мало, відвернує те, що має, а хто
має багато дозвудує, що більше".

— Із людського звірства. Поліція в Бу-
дapestі, що шукала заповідниці за по-
вешеними саліми гри в рулетку дістала
інформації про одне таке сховище. Там
збералися члени аристократії на "до-
вільні політичні наради", доносили... ру-
летки. Все поміщення фірмував князь
граф Ляво. Коли поліція туди зайшла
зачекали і всіх заарештували, стверди-
ла, що деякі князівські записки. Відчи-
таючи їх, адмінувала чимало: в одній
їх князь доказав в доповідній жінка. Це
була жінка аляска і ці п'єтери гри,
інтелектуальна Горвата; вона вмерла не-
щасливо, а її муж не хотів похоронити її
в своїм кінтаті і приготував гроб
в особному в окремі кімнати, яку за-
чинив.

Товарський з'їзд в Бродях.

Простягся Товаришів, що здали матуру
1928 в 1908 році в Бродях, 1-2
о недовіри своїх адрес.
Д-р Ян Шаньпел, Львів, Коперника 3,
Д-р Бог. Кисельський, Львів, Пекарська 8.

— Погідна статистика. Статистика,
що збирає адекватні відомості про по-
вседневні факти нашого життя, як нир-
кати, зовнішнє, хатогрофи, може та-
кож іноді причинитись до веселого по-
гляду на світ. Такої думки в американ-
ській журналістці "Юрелд Геральд",
якій зобразила одні невідомі громадяни
"жовтого свиту" такі статистичні відомос-
таті: За цей день 42 міль. осіб їло за-
тем бач випадку; 778.000 шоферів не бу-
ло пияки; 95.000 закоханих пар поса-
дились без поважних наслідків; 100 міль.
900.000 подружжя пар прожило цю не-
щасливо в шлюбі; менш-більше 32 міль.
жінки, які не додержали точно обіця-
ної зустрічі не заплатили за це своїм
жінкам; 888.888 касирів, що мали бага-
то грошей не втіло в німні; менш-біль-
ше 110 міль. закоханих мушкетерів прожило
спокійно день, хоча вони не були певні,
чи їм дами серця є їм вірні. Коли всі ці
факти з бодай мінімально приблизні, то
важкою силою є математика, що може
обчислити такі вікії справи і великою
проповідницею життєвого оптимізму в
американській статистика!

— Світлова асичина. Франц. міністр ос-
вети Ерріо не бере участі в виборчій кам-
панії і ворожить своїм однопартийникам:
реакціонним розвіданням. — Літній час за-
селений у Франції та Іспанії від 14-го ц.
м. — У Варшаві мусульмані пічуть бу-
лети мечет. — Між Югославією і Альба-
нією зачинили кордон. — З нагоди Ве-
ликодня свят Муссоліні поминав 500
жінки, що сидять за боротьбу з фашиз-
мом. — Законодатель індійська рада ріши-
ла більшістю підтримати працю англ. ав-
томобільної комісії Саймона. — На Горіш.
Шаску бують нові джерела нафти.
Америк. нафтове т-во "Вакуум Ойл"
підписало з радянським урядом угоду
на експлуатацію нафти за 10 міль. дол.
протяж 5 літ. — Були шефа маляр-
ської поліції Падосі співбачуваченого
з ки. Відшланим у фальшуванні франц.
франків винуватим на волю, дарувавши
йому решту: 4 міль. тяжких робіт. — На-
сальних італ. престолу прийняв до Пале-
стіни. — Одна абіссинський князь служив
долю в еспанській мужній легії інког-
ніто; тепер Абіссинія домагається офіці-
ально його видачі. — У Барселоні одна фір-
ма має будувати хмарочос.
— Нарешті, всі союзові клуби прийшли
до нерозуміння, що більш інтелігентна пра-
ця є можлива тільки тоді, як око буде
ти не чим спочивати. Рішили, що най-
кращим середником на це є стиліст в агар-
м'яновані в томах клятих в фабрики Ха-
р-ди. Скади: Львів, площа Трибунальська
5-1.

Дописи.

ТУРНА. (Повноробний Повітовий Народ-
ній З'їзд). На запрошення Повітового На-
родного Комітету відбувся в дні 22.
березня 1928 у великій залі "Просвіти"
в Турні з'їздати всіх громад турчан-
ського повіту і відбуду величаний П. Н.
З'їзд. Число учасників довірочної нара-
ди виносило 354, в чому було 19 сепар-
ацій і 339 селян. З'їздом проводив го-
лова П. Н. К. д-р М. Кондрат, який здал
авіт в виборчої акції в турчанському пові-
ті і п'яфрами ілюстрував виборчі аложа-
вання. Після соймові послі Дмитро Ве-
лиханович і Англія Маковича афребу-
вали теперішню політичну ситуацію і
представили програму діяльності на бу-
дуче. З терги п. А. Гаврилко зі Львова
вказав на вагу кооперативної організації.
В дискусії ставили багатли до у-
країнських соймових послі: о. Г. Мороз
з Ворни, О. Шутар з Должко, Ю. Ли-
нич з Давнича, о. Л. Попель з Хашова,
П. Пятак з Ясільки Н. Г. Пероганич з
Тарнава, Г. Хабаль з Ясільки м. О. Стець
і Ю. Шевців з Турки. Вікіні ухвалили
одноголовою такі резолюції: П. Н. З'їзд
в Турні, вислухавши звіту в виборчої
акції П. Н. К. і промов соймових послі
Д. Велихановича і А. Маковича, 1) по-
ручає українських соймових послі
створити один український національ-
ний клуб; 2) поручає оглядати послі
в огляду на відношення польської вла-
ди до українських національних справ
заявити на парламентській арені спопи-
нітне становище; 3) рішає перевести в
турчанському повіті політичну, освітню
і кооперативну організацію так, аби в
кожній громаді був партійний комітет
УНДО, читальня "Просвіти" і кооперати-
ва. Після 3-годинної наради замкнув д-р
М. Кондрат збори збором аромовою і
присутні з пісню "Що не вмерла Укра-
їна" розійшлися домі.

Театри.

"Кооператива Український Театр"
під дир. Н. Стадника (вул. Шашкевича):
8-го г. 3 понод. "Казюк", оперетка на
3 дії Легара.
8-го г. 7-30 веч. Відновлення: "Базе-
ра", оперетка на 3 дії Калман.
9-го г. 3 понод. "Графиня Маріца", опе-
ретка на 3 дії Калман.
9-го г. 7-30 веч. Відновлення: "Чорво-
морці", Народний образ ві співами і та-
пцями на 3 дії Кухаренка-Старшого

Міський великий театр:
8-го г. 7-30 веч. "Завмерде місто".
9-го г. 3-30 понод. "Д-р Юлія Сабо".
9-го 7-30 веч. "Покиста Йонтова".
10-го г. 3 понод. "Паганині".
10-го г. 7-30 веч. "Шігунок поплешки".

Міський Театр Новин:
8-го г. 8 веч. "Леді Шік".
9-го г. 3-30 веч. "Діава в пущі".
9-го г. 8 веч. "Ліжне Ти".
10-го г. 8 веч. "Леді Шік".

КІНА.

"Аполло": "Скандал у Петербурзі".
"Лев": "Князь Селіман Декобри".
"Падло": "Синфронія великого міста".
"Артисти на сцені й в житті".
"Фатаморган": "Париські петлі".

3 концертної салі.

Виступ Б. Бережницького в Дрогобичі.

Справжнє море найближчих естетичних
зворушень пережили ми в дні 18. березня
п. р. на концерті артиста-вільнодумця
Б. Бережницького. Програма була та сама,
що в інших містах адогориної поїздки
артиста, аніж: вже з рецензій. І так коли
в 1. точці, в Сонаті А-дур Боккеріні-ого,
артист налязував нитки з публікою, з
трудом відривавши їх від буди, — то в
2. точці (Концерт д'Альберта) став він уже
паном ситуації та поправляв нашу му-
шляками, знайшли тільки артиста. Мо-
дерністична Суйта Іппіша означала для нас
збочення з того шляху, щоб дати нам
образ вибитої з простоті й ясності повне-
ної людської душі. Однак розуміючи за-
ворушення публіки, артист анів П у дру-
гій часті програми знову на шлях, вимі-
рний класицизмом (Гейдель: Лягетто), в
чарівний край східних мелодій (Врух:
Коль Ндрей) і тужних, хоч жовних, сла-
виських мотивів (Двожак: Рондо).

Знаменитий Форт, супровід, що спочив
у руках відомого музиканта В. Баранського,
причинявся у великій мірі до успіху цього
концерту.

Одному прикметою може послужити Б.
Бережницький усім нашим молодим ар-
тистам (ким) за вір: у цього артистичний
успіх все на першому плані. Зрозуміли
своє післання іх артиста, він іноді
не узагальнює свого концерту від ма-
теріального успіху. "Треба дати себе вперді
публіці і критиці пізнати, щоб можна чо-
пати від них німгати" — отце слушна
гось від нього домі. Завдяки тому, хоча перш
аго виступу не приносили матеріального
успіху, далшій виступи він приносить і з

того боку буде чиниря краще. За цим ра-
ціональною дєвізою требаб конче піти
єсти тми нашим артистам (ким), які, став-
лячи на перший план передчасні мате-
ріальні умови, відкидають в основі можли-
вість узагальнення й концерту.

Мельоман

Лист до Редакції.

Шановний Пане Редакторе!

Вертуючи до своїх хат після прогулянки
до Львова, відбуду в дні 19.—21. берез-
ня п. р. водиські селяни-кооператори
просять мене писати в їхньому імені
г. цю подяку Рентійному Союзові Укра-
їнських Кооператив за шире, гарне й зор-
ушуюче прийняття, а всім українським
культурним і економічним установам при-
значення на уважливість, з якою вони по-
становили до прогулянки.

Рядо виконую бажання своїх земляків,
а в імені своїмому й спікеріванців про-
гуляки долучую до цього голосу селян
і наш голос. Будемо раді прийняти га-
лицьких кооператорів і на водиській зем-
лі. Хоч не маємо налязачивих адобутків,
якими могли би похвалитися, то всеж
покажемо їм найліпніше — розбужене
село, що горить за до українських куль-
турно-освітніх установ і рється до го-
сподарської самоорганізації.

Ше раз всі і за все сердечню дякуємо.

Луцьк, 31. березня 1928.

Олександр Ковалевський,

директор Українського Кооператив-
ного Банку в Луцьку на Волині.

ОПОВІСТКИ.

Управління Виданих Кооператив
"Українська Виданих Співка", "Чер-
вона Каліна" і "Дамарага" запрошують
своїх членів на Зичайні Загальні Збори,
які відбудуться в неділю дні 8. квітня
1928 в залі засідань Т-ва "Просвіта" в
год. 9-30 "Української Вид. Співки", в
год. 10. "Червоної Каліни" і в год. 11-30
"Дамарага". 1922 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

АКУШЕРКА приймає пані. Львів, Го-
родецька ч. 32. Лови. 1922 3-10

ОКАЗІЯ. ДВОНОРГОВУ, бузівельну
парову Задітці (місто), зазнач-
ча статів Зборів, оказією промисл
до. Зголосивши від "3000 оказія".

Новий музичний каталог

випускає на багатині
Кинтарія Наук. Т-ва ім. Шевченка
1737 Львів, Ринок 10. 6-10

БЮКТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИ-
РОБИ просять за готівку і на рати
від десятих літ у цілій країні зисла фір-
ма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марії-
ська 5. Купують брязанти, золото, срібло,
плату найвищої ціни. 1 75-2

ПІЯНИНА Арнольда Фібігера з по-
дійкою репетиторською лекціями,
досконалі і фортепиано Петрофа,
Bösendorfers мови, моделі надійшли
Kalm і Сні, Львів, вул. Коперника 16.
1273 7-7

КІЛИМИ українські старі з північними
збірками купити за готівку Верже-
ський, Львів, Оссоцієський 11, П. Лови
1826 4-5

ПІСНІ на мішаний хор писав Мунч-
на Навладія "ТОРБАН", Львів,
Оссоцієський ч. 6. Каталоги даром.
1658 2-10

4.30 коштує 6 ломочок до чаш з ві-
ського срібла у Мандла, Коперни-
ка 12. 1812а) 4-15

КОНЦІПІЕНТА для самостійного ве-
дення канцелярії потрібні від нарад
Д-р Мартинеш, Богородчан. 1 39 2-5

В КОЖДІЙ більшій місцевості Схід-
ної Галичини пошукує інтеле-
гентної особи знає найбільше Ак-
ційне Товариство. Оферти від "Загра-
нни" до Адміністрації "Діла". 1900 1-3

НА Клепарівських передмі-
стях Львова 20 хвиля ходу від
трамваю, має на продаж резаність, а
то: дім мурований з 3 кімнатами з кух-
нею, мурована стайня на кілька коней
і пр. з чвертьжорговим фронтоном горо-
дом аринно-баченим на 3500 доларів аж
до завершення від 1.XI.1928. Там рішю
кілька гарних сонячних парцель буди-
вельних по 100—120 сажнів від будови
домівки в огородині до продажі на
ратальні ссидати до 1 року. Зголосивши
приймає д-р Лев Кузьмичий, адвокат
в Мостисках. 1895 1-2

УКРАЇНСЬКИЙ Народний Дім в Су-
дочі Вашні прийме зараз впрод
ного книгозбори. Зголосивши саати на
адресу управл. 1926 1-1

Т-во „РИЗНИЦЯ“ в Самборі

Філія: Львів, Ринок ч. 43

„Перемисьль“, ч. 14.

З приводу Великодніх Свят, поручає Всч.
Духовенству і чесним Брацтвам Церковним ве-
ликий вибір церковних товарів як: фелонів,
хоругв, фан, плащаниць, шалів до обходу,
суконок на дарохранильницю, процесійних ікон,
хрестів, чаш, патеріци, павуків, ламп, кадиль,
церковного світла, обрусів на престол, покри-
вал на тетрапод і під Євангелія, богослужбених
книг, молитвословів і всякого рода інших цер-
ковних товарів так для греко-католицьких як
також православних церков.

Приймає старі фелони до направи по ціні
коштів.

Достарчає найлучші дзвони, з передвоєн-
ного матеріалу і дає повну гарантію.

Добірний товар. Богато похвальних листів!

Сплати ратами допускається.

Т-во „Ризниця“ дає кожного року 40 проц.
з чистого зиску для вдів і сиріт по гр. кат. свя-
щенниках і бідним церквам.

Свій до Свого!

ДИРЕКЦІЯ.

А. ПЯСЕЦКІ С. А. КРАКІВ
Фабрика чоколяди
Власні склади: Краків, Головний Ринок, Лінія А-Б і Ц-Д.
Варшава, Краківське передмістя ч. 7.

поручає безкожуренційно, у величезній кількості роду чоколяди сметанкової, молочної, десертної і до варення як також чоколяди, кармеліти і цукри. — Не шумимою рекламою, але якостями знаменитими виробами, зробленими з гарантовано чистих сировин, хочемо здобувати призначення найширших кругів, одночасно числячи найприступніші ціни.
Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

1. Гарна, велика і практична форма
2. Приємний, тривалий, відсвіжуючий запах
3. Обильне в товщі, чисте і лагідне
4. Густа, м'яка піна
5. Надзвичайна сила чищення
6. Найбільша видаєність, ощадність і дешевість

ЦЕ Є ВЕЛИКІ ПРИКМЕТИ

C-Z-W

МИЛО зі ЛЬВАМИ

ВАН ЛЕВИЦЬКИЙ, Музичні твори, скрипка з фортепіано: Романца 1-30, Стоїть вір 2-00, Мазурка 2-00, Ноктюрн 2-30, Казка 2-30, Балли 1-30, Мерехка 3-00, Український Танок 3-00, Українська Релігія 3-00, Лисенко-Левинський: Гетьман, Січинський-Левинський: Дума про Ніччя 2-30, Міжаний хор: Мняється ніч 1-00, Тече вода 1-20, Глянь на криницю 0-60, Жіночий (жук) хор: По влізці вітер віє 1-00, Сон 0-60, Пляс 0-60, Середи. го-аос, в форт. Де йшли на приступ 1-00. — Книгарня ім. Шевченка, Львів. 1890 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ЛІКАР

Д-р М. Козак

повернувся з заграниччя і ординує
1854 в СТАНИСЛАВОВІ 3-3
вул. Голуховського ч. 21.

ЛІЧНИЦЯ

Д-ра М. КОЗАКА

і Д-РА С. РОБІНСОН-КОЗАКОВОЇ
в Станиславові

вул. Голуховського ч. 21.

Школене удержання з лікарською
опікою від 15 золотих.
Вичікування на порі 10 зол. денно
1855 Вільний вибір лікаря. 3-3
Телефон 605. Телефон 605.

АДВОКАТ

Д-р Володимир Старосольський

1855 поверну

і веде свою канцелярію

у Львові, вул. Крашевського 23/II.

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуєвська ч. 17. II. п.
Серпидовання і лікування зубів, плом-
бування й виправлення зубів без болю.
Штучні зуби в ланцюгу і золоті після
американської системи. Надікатів з про-
вісній погоджується в найкоротшому
часі. П.Т. Урлюком і студентам значна
1852 знижка. Показки в снідках. 5-5

Спеціаліст надуг легінів, серця і жовудж

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

1058 Пересвітлення Рентгеном. 3-20

Велика Передсвяточна Продаж!

Фіранки 8 частинні	10-50
Крестони на фіранки	1-25
Оксамиди на сорочки	1-30
Полотна в решітках	1-50
Купальні ручники	3-00
Вафельні ручники	1-50
Стирки жир.	1-10
6 хустинок	3-00
3 сорочки	1-00
Порохники	0-60
Ручники з шт.	1-20
Обруси з шт.	5-50
Простир. підпас.	5-25
Хідники з шт.	3-75
На всі інші товари конкурентний ціни.	

Галицький МАГАЗИН НОВОСТЕЙ

1817 - Львів Галицька 15. 2-2

Замовлення подат. відвартною поштою.

"МОНЮШКО"

Львів, вул. Зіморівича 10 — поручає

ФОРТЕП'ЯНИ — П'ЯНИНА

у величезній виборі від 1000 зол. 1-4

Жіноча конфекція

ЦЕЦИЛІ ГАН Львів.

вул. Сикстуєвська ч. 1а.

поручає найновіші весняні моделі в пла-

щах суцільних і трикотажних по поміркова-

ним цінам. — Показки в снідках. — За-

мовлення погоджується у власній ро-

1853 бітні на протязі 3 днів. 5-10

"ФОСФОР"

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

Львів

Батерія 32/D Телефон 50-69

3-10

ФОРТЕП'ЯНИ.

п'яніна, фісгар-

монія першорядних

фабрик, закордонні,

на різні ціни купує,

продає: ГА-

НАК, Пісудського

21. I. пок. 3-10

1843 **АНТІН КЛФКА**, Львів, Галицька 4. 2-3

СУПЕРФОСФАТИ: кистяні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонієві.

РЕФОРМФОСФАТИ: кистяні і мінеральні від 18 до 26 $\frac{1}{2}$ P₂O₅!!!

ТОМАСИНИ: "Солінгет", — "Зоря" і інші як красиві так і закордонні.

СОЛИ потасові і КАІНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА (Хоржовська) амонієва

САЛІТРА чилійська — СІРЧАН амонієвий — амонієво-азотне палене і мелене

(97% CaO) — будівельне яєлко-

палене і мелене

ФОСФОРІТИ (CaO) з розп. P₂O₅

Доставка вагоном і деталя. по факт.

цінах і нагод. услуж. кредит.

ЛІНОЛЕЇ мережані і одноколірові

ЦЕРАТИ на столи й до обивки

КИЛИМИ вовняні та плюшові

ХІДНИКИ ютові, стрижені та кокосові

КАПИ на ліжка та столи, ПОКРИ-

ВАЛА, ЗАВІСКИ, ПОРТІЄРИ,

ЛІЖНИКИ, ПЛЕДИ — — —

поручає
в найдешевших цінах

СПЕЦІАЛЬНИЙ СКЛАД

ЛІНОЛЕЇВ І ЦЕРАТ

ЛЕОПОЛЬД ГААС

Львів, Лєвонів 3. — Тел. 16-43. 2-3

НА СВЯТА

Найбільший вибір порцеляни, шила, хісного срібла, фразета і альпаки по найдешевших цінах поручає найстарша фірма основана в 1843 р.

Казимир Левіцкі

влас. Яків і Олександр Левіцкі

Львів, пл. Марійська 10. Тел. 29-15.

ЗВІЧАЙНІ ДОРІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Народної Лічниці

відбудуться дня 20. квітня в год. 7-й вечором у хаті т-ва "Зоря" при вулиці Вірмеській ч. 25 із такою програмою: 1) Отворення Зборів, 2) Відчитання протоколу загальних зборів з року 1927, 3) Заг. з діяльності управи і дирекції Н.Л. за рік 1927 по кінець марта 1928, 4) Заг. контрольної комісії — уділення абсолютної, 5) Вибір голови, 6) членів, 3 заступників ради і 3 членів контрольної комісії, 6) Внесення. — Д-р Мисир Вахнянин голова, д-р Т. Е. Бураччинський за секретаря. 1898 1-1

І. Загальні Збори

Т-ва "Євність" гр.-ват. священиків відбудуться у Львові 23. квітня (понеділок по нед. Тож) 1928 в год. 10. перенос. в духовній семінарії при вул. Косерівська 16. Порядок: 1) Отворення зборів, 2) Відчитання статутів, 3) Вибір виділу, 4) Вибір контрольної комісії, 5) Внесення. Вечором цього дня зачнуться духовні вправи для священиків. Приміщення і харч буде в духовній семінарії за оплатою 30 зол. за час понеділок вечера до рана в суботу. Зголошення на реколекції просити сялати на руки о. Миколи Газдита, Львів, вул. Личаківська ч. 82. — Комітет. 1899 1-1

8 зол. ПЕРСТЕНЕЦЬ 8 зол.

з 14-карат. золота з рубіном тильку

Б. ГРИНБЕРГ Сикстуєвська 4.

ЖІНКИ!

Дуже багато жінок терплять на внутрішнє обивання, яке значаєно слугує по злогам, з важкої праці, з диваня і боги то інших причин. Жінка буде неважно здорова, охота до життя і праці як сприяють собі спеціальний бандаж системи д-ра Кобельника проти обивання (обивання) внутрішностей.

При замовленні треба подати міру в сантиметрах або ниткою 1) в пасі. 2) около черева, 3) около підчерева, дальше ріст (низкий, високий або середній), кізькість перебитих положів. Описати чи є штуркова нестерпність, утиск і протити болю внутрі, біль голови і часто навіть очей, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчереві або в пахвині, біль вгні одної або двох і т. д.

Всю докладно описати і з повним довір'ям спроводити бандаж, чи то спеціальний черевний пас із гумки, зроблений і доповнений відповідною пелюшкою, припорованою до роду недомогання. Шия від 25 до 40 зол., з надзвичайною конструкцією ціна вища.

При недомоганнях і недугах з приводу внутрішнього обивання або обивання, жоудж, кишок, матиці і ширки не омагають ніякі ліки, тільки хвилено успішною, і терпіння. Тому одиноким ліком кріє операція, є відповідний бандаж, набуті у спеціаліста бандажиста.

М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі ч. 3.

Також і для мушри доставляється спеціальні паси проти обивання жоудж ширки і кишок.

Пропуклинові бандажі. Гумові пачоки

Гумові мотилки мужські і жіночі. Премодержки. Протези рук і ніг.

Вже надійшли на весняний і літній сезони

КАПЕЛЮХИ мужські, жіночі

найновіших фасонів і бари саванної жарки

"Pic Habia" "Воззвільно" Піззера

і праски в величезній виборі калев

люхи і діточі шапочки ста

до на складах

1843 **АНТІН КЛФКА**, Львів, Галицька 4. 2-3